

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Dein Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDEK
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMER
felelős szerkesztő

A második front

A keleti háború fejleményei során, — különösképen Sztalin november hatodik beszéde óta, — a Szovjetunió megsegítésének problémája teljesen bonyolulttá vált. Maga Sztalin is beismerie, hogy a donecki iparvidék elfoglalása realkívül súlyos veszteséget jelent a szovjet hadfelszerelés és háborús termelés számára s a szovjet haderő látása vallságba jutott.

Anglia a maga részéről továbbra is támogatja szövetségességét — propagandával. Hogy ez a propaganda mily lökező és milyen „nagyvonalu”, mi sem bizonyítja jobban, mint a „Times” egyik legutóbbi cikkének ama szavai, melyek szerint „a háború után a Szovjetunióra kell bizoni Európa újjászervezését”. Hogy mit jelentene a „szovjet rendszer” Európában, azt eléggé érzékelteti az, hogy mit jelentett két évtizeden keresztül a Szovjetunióban.

A „Times” e szappanbuborék-nyilatkozatával mosanáig várt, amikor mar az ilyen nagyhangú ígéretek sem tem oszlanak, sem nem szoroznak s ha Anglia százszor e segítséget fogad szövetségességének, nem mentheti meg „segítségét ígérő szavaival” azt sem, ami meg a Szovjetunióból megmaradt.

Sztalin minapi beszédeben azonban volt egy oly kijelentés, mely „katonai reményekre” látszik fényt vetni. Közölte, hogy hamarosan létrejön egy második európai front, Németország ellen.

Erre a második frontra számít tehát a Szovjet? Hol létesül ez a második front? És: ki alkotja majd? Csak két állam jöhet szóba: az Északamerikai Egyesült Államok és Anglia.

Az Egyesült Államok esélyei a fegyveres háború tekintetében ép olyan kedvezőtlenek, mint a Szovjet kilátásai, melynek balján háború dúl, jobbján pedig szintén vár fenyeget. Az eddigi háborús gyakorlat azt bizonyítja, hogy ez a helyzet nemcsak előnytelen, de egyszerűen katasztrófális. Végzetes annak számára, aki elbizakodotlan nem számol az ellenfél erejével. Az amerikai közvélemény egyébként hallani sem akar a háborúról. Roosevelt minden befolyásolási tudománya és erőfeszítése kudarcot vallott eddig a yenki okoskodással szemben, mely nem hiszi, hogy hat-ezer kilométeres távolságból Németország veszélyeztetné Amerika biztonságát s azt is feleslegesnek tartja, hogy fiai idegen földrészen csatateret vérezenek, nem amerikai érdekekért.

Annyi kötségtelen, hogyha Roosevelt megfelelőnek találja a közhangulatot a hadüzemre, nem késlekedne elhatározásával. A beavatkozási propaganda persze így is folyik. Percy Nelles tengernagy november harmadikán, az „Oakland” tengerjáró vízreboasztása alkalmából tartott beszédeben azt mondotta, hogy a német buvárnaszádok a Terra Nova szigetek közvetlen közelében tevékenykednek, sőt oly kijelentést is megkockáztatott, hogy „nem telik el sok idő és a német tengeralattjárók feltűnnek az amerikai vizeken, Uj Skócia partjai előtt”. Roosevelt elnök éppen erre a hétre — november 11—18-ig! — légvédelmi propagandaelőadásokat és gyakorlatokat rendelt el az Unió egész területén.

Mindez azonban legfeljebb a háborús készülődés hatványozottabb megvilágítása, de még nem beavatkozás. A Szovjet Amerika tényleges beavatkozásáról ez-úgy szerint csak ábrándozhat.

Marad az európai második front tulajdonképpeni kiapalója: Anglia.

Hogyan avatkozhatik be Nagybritannia a földrészen folyó harcokba? Kézenfekvő megoldásnak, a felületes szemlélő előtt, a nyugati partraszállás mutatkozik. Anglia megkísérelné a partraszállást Nyugateurópa valamely, általa gyengén védettnek tekintett pontján. Az angol parlament két házában alig tizenöt nappal ezelőtt lefolyt parázs vitából kitűnik, hogy ezt a vállalkozást a többség kockázatosnak találja. Tény, hogy a brit közvélemény egy része tényleges beavatkozást sürget, az izgatottság tetőpontra hágott, különösen amióta Moszkva és Szentpétervár körül szűkül az acélgűrű, Gallaghet angol kommunista képviselő szemére vetette a kormánynak, hogy a brit hadsereg „a partvidék mentén poshad”, — a közvélemény túlyomó többsége azonban elveti a partraszállás tervét. Maga a brit kormány, mint Eden éves parlamenti nyilatkozatából kitűnik, „örült kalandnak, teljesen kockázatos, haszontalan vállalkozásnak tekinti s

partraszállási kísérletet”. Eden megrökönyödött amiatt, hogyan akadhatnak Angliában oly elfásult és erkölcsileg megtévedt emberek, akik — mint mondotta, — mindenáron a partraszállás mellett kardoskodnak, csak azért, hogy „csináljanak valamit”.

Nem is szólva arról, hogy a brit szigetországnak komoly gondot okoz az önvédelem — a partraszállás eshetősége a németek részéről, — teljesen kizárja a második európai front létrehozásának lehetőségét a brit haderő felkészületlensége is. Felszerelése elégtelen, emberállománya szintén, az angol katonának pedig a nes gyakorlati ily támadó szellemű hadműveletekkel szálltak ott partra az angolok, — egy barát országban! — és mily hamar megtört erejük, amikor ellenállásra találtak. A partraszállásból kudarc lett, melyet követett Dunkerque,

majd Szaloniki.

A partraszállás a brit haderő belső nehezégei mellett lehetlenné teszi az a külső körülmény is, hogy Nervégiától Bordeauxig az európai partvidék egyaránt jól védett. Nincsenek gyenge pontok. Ilyenek legfeljebb a brit „kávéházi Konradok” képzeletében akadnak.

A második európai arcvonalt tehát hia ábránd s ha London és Washington mégis ezzel áztatja a Szovjetet, újabb felelőtlen játékokt üz és emlékeztet: idezi a vizez prédikáló, de bort ivó nagyotmondókat. De hiszen az angolszász világ egyik legelterjedtebb sajtóorgánuma, a „New York Times” is azt írta a minap, hogy „ezidő szerint semmi lehetőség sincs a második arcvonalt létrehozására, mert ez, a jelenlegi körülmények között öngyilkosságot jelentene azok számára, akik megkísérelnék”.

A népszavazás határídeje: november 15

Az első négy nap eredményei: Igen: 2,986.943 — Nem: 49
Szavazott: 2,986.992

Az igazságügyminiszterium közölte, hogy a népszavazás határídeje: november 15, szombat. Ezen napig bezárólag tehát minden huszonegy évet betöltött román állampolgár, aki bármilyen okból kifolyólag még nem jelentkezett a népszavazáson, tartozik ezen

kötelezettségének eleget tenni.

Bucurestiből jelenti a Rador: A népszavazás első négy napjának eredménye: Igennel szavazott: 2,986.943. Nemmel: 49. A szavazók száma: 2,986.992.

Kertsch erődjeit ostromolják a német csapatok

Sikeres légi támadások a szovjet hajók ellen — Szentpétervár és Kronstadt hadifontosságú célpontjainak bombázása

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő haretéri jelentést adta ki:

A Krim-félszigeten a német csapatok Kertsch erődítési műveit támadják. A várostól délre több közeli parti erődítést elfoglaltak. Német harc repülőök erős kötelékei Szebasztopolnál, Kertschnél és a Fekete-tenger északi partjain támadást intéztek szovjet hajók ellen. A német repülőök három cirkáló, egy torpedórombolót és öt nagy kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak. Bomba-telitalálatok a kikötőben is

nagy károkat okoztak.

A keleti front többi szakaszain helyi hadműveletek további sikereket hoztak.

A német véderő nehéz tüzérsége Szentpétervár hadifontosságú célpontjait, valamint Kronstadt kikötő és hajógyári berendezéseit lötte.

Szentpétervár és Moszkva ellen eredményes légitámadásokat intéztek.

Az Anglia körüli vizeken német harc repülőök nappali támadás során bombatalálatokkal súlyosan megrongáltak két nagyobb szállítóhajót.

Hajóraszállítás előtt szétszort szovjet csapatok pusztulása

Berlinből jelenti a Rador: A német repülőök november 12-én újabb heves támadásokat intéztek a Szebasztopolból menekülő szovjetcsapatok ellen. A német repülőök bombákat dobtak és gépfegyverekkel lötték a szovjet csapatokat, amelyek hajóraszállításra vártak. A szovjet csapatok súlyos és véres veszteségeket szenvedtek. A parton levő berendezéseket és a szállítóhajókat többizben is eltalálták. A város és a kikötő közelében újabb nagy tüzek keletkeztek. Sikeresen támadták a német repülőök a kau-

kázusi parton levő Anapa kikötőt is.

MALTA SZIGETE OLASZ BOMBAZÁPORBAN

Rómából jelenti a Rador: Az elmúlt éjszaka folyamán olasz bombavető légikötelékek megtámadták La Valetta kikötőjét Malta szigetén és nagyméretű bombákat dobtak le a kijelölt célpontokra. A heves légháritó tűz ellenére az olasz repülőök sikeresen megoldották feladatukat és a célpontokat súlyos találatok érték. Az olasz repülőök hiánytalanul és sértetlenül érkeztek vissza támaszpontjaikra.

Hull amerikai külügyminiszter a finn válaszijegyzékről

Washingtonból jelenti az NTY: Az „Associated Press” úgy tudja, hogy Hull amerikai külügyminiszter egy sajtóértekezleten

az Egyesült Államok jegyzékére adott finn válaszijegyzékkel kapcsolatban

kijelentette, jóllehet nem ismeri ennek szövegét, a sajtó közlései alapján képet alkothat magának róla. Elmondotta az amerikai külügyminiszter, hogy nézete szerint Finnország kikerül az amerikai javas-

latra adott válaszádat. Ellentét tárgyát képezi, vajjon a finnek saját védelmi szükségletükön túlmenően kívánnak segítséget nyújtani a németeknek.

Ez a segítség a Murmansköböl és Arhangelszköböl kiinduló vasutvonalak elleni zsalatból áll.

Ezeken a vasutvonalakon megy ugyanis az angol és amerikai segítség a Szovjetnek

Sűrű ködbe került és lezuhant Huntziger francia hadügyminiszter repülőgépe és a miniszter szörnyethalt

Vichyből jelenti a Rador, hogy Huntziger tábornok, francia hadügyminiszter repülőgépe Nimestől nyolcvan kilométernyire Levigan környékén lezuhant és

a tábornok életét vesztette.

Vele együtt még hét személy halt meg, akik a repülőgépen voltak. A halottak között van Labusquiere, a hadügyminiszter polgári kabinetirodájának főnöke is. Valószínű, hogy a rossz légkörü viszonyok következtében a pilóta nem tudott tájékozódni és ez okozta a szerencsétlenséget. A repülőgép Huntziger tábornok személyes tulajdona volt és ezzel végezte Afrikában

két hetes ellenőrző útját, amelyről éppen visszatérőben volt. A repülőgépnél délen félegykor kellett volna megérkeznie a vichyi repülőterre. A tábornok szerdán indult el Algeriából és közbeeső leszállás nélkül szándékozott Vichybe visszatérni. Röviddel egy óra előtt a vichyi repülőter rádióállomása közölte, hogy a repülőgép Puy de Dome megye fölött van, majd mindenki meglepetésére azt jelentette a rádió, hogy

a repülőgép Montpellier környékén van és a gép rádiója nem működik.

A repülőgép sűrű ködbe került és irányt veszítve lezuhant.

Erős ellenzéki mozgalom a washingtoni képviselőházban a semlegességi törvény módosításának leszavazására

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A semlegességi törvény módosításának képviselőházi elfogadása még kétséges, — jelenti az „Associated Press.” A kormány pártíveit nyilvánvalóan nyugtalanítja

a déli államok legtöbb demokrata képviselőjének változott magatartása.

Ezek eddig a kormány oldalán állottak. Az „Associated Press” értesülése szerint a kormány pártívei körében mozgalom indult a szavazás elhalasztása érdekében. Szeretnék kitolni a vitát addig, amíg talán jobb eredménnyel lehet számítani.

A Német Távirati Iroda közli az „Associated

Press” egy másik washingtoni jelentését is. Eszerint Ray Burne, a washingtoni kormány szóvivője a semlegességi törvény képviselőházi vitájáról úgy nyilatkozott, hogy a törvény módosítását nagy szótöbbséggel meg fogják szavazni. A képviselőház más vezetői viszont aggodalmukat fejezik ki és attól tartanak, hogy nagyon kevés szótöbbség billentheti csak a módosítás javára a mérleget.

Ujabb értesülés szerint erős ellenzéki blokk alakult a semlegességi törvény módosításának megakadályozására és ez az ellentábor napról-napra erősödik (Rador).

Török hajón élelmiszert vittek a görögöknek

Athénből jelenti a Német Távirati Iroda: Kedden Pireusz kikötőjébe befutott egy török hajó, mely ezeröttszáz tonna különböző élelmiszert hozott a görög népeknek.

Ez a nemzetközi Vörös Kereszt második élelmis-

szerszállítmánya Görögországba, melyet még több hasonló követ majd.

Mindezeket az élelmiszereket ingyen osztják ki a lakosság között. (Rador).

Mackenzie-King kanadai miniszterelnök a kötelező katonai szolgálat ellen

A kanadai nép nem akar tudni az ország határain kívül levő háborúról

Newyorkból jelenti az NTI: Az Associated Press úgy értesül Ottawából, hogy Mackenzie-King kanadai miniszterelnök kijelentette, a legutóbbi szavazáson a kanadai nép a kötelező katonai szolgálat, illetve az ország határain kívüli háború ellen nyilatkozott.

Hozzátette még, hogy a maga részéről hi marad ah-

hoz az elvhez, amely szerint a kötelező katonai szolgálat csak az ország területének megvédése esetén rendelhető el. Befejezésül még azt mondta, hogy nem veszi magára annak felelősségét, hogy a Kanadán kívüli háborúzás érdekében

bevezesse a kötelező katonai szolgálatot.

A 3.8 millió lakossal bíró Finnország nem veszélyeztetheti a 140 millió lakosu Egyesült Államokat

Helsinki-ből jelenti az NTI: A washingtoni kormány — mint megirtuk — jegyzéket intézett a finn kormányhoz és felszólította, szüntesse meg a szovjet elleni finn hadműveleteket és vonja ki a finn csapatokat a Szovjetunióból, mert Finnország hadjárata a Szovjet ellen veszélyezteti az Egyesült Államok biztonságát.

A finn kormány a helsinki amerikai követnek átadott válaszában behatóan részletezte azt a harcot, amelyet két év előtt kellett folytatnia a hatalmas Szovjetunió ellen.

Az elmúlt évben, július 23-án a Pravda, a szovjet kormány lapja azt írta, hogy Finnországot el kell törölni a Föld színéről. A 3.8 millió lakost számláló Finnország tehát kénytelen volt másodszer is a fegyverhez nyúlni, hogy a kétszáz milliós állam ellen megvédje magát.

A finn kormány ezenkívül válaszában utal arra is, hogy a 140 millió lakosu és erős támaszpontokkal rendelkező Egyesült Államok semmiesetre sem érezhetik magukat veszélyeztetve a kis Finnország által. Az Egyesült Államok különben nem is tud-

ják elképzelni, hogy a kiss finn népet milyen veszély fenyegette a Szovjetunió részéről.

Finnország ezért csak akkor kívánja a harcot beüzentetni, ha a biztonságát fenyegető veszélyt elhárította és tényleges biztosítékokat nyer saját biztonságát illetően. A finn kormány végül megállapítja, hogy az

Egyesült Államok követeléseit ellentétben állanak a finn nép életérdekeivel és ezért ezt a követelést nem teljesítheti.

FORDITÁST

román és magyar nyelvű, okmányokat, irodalmi és szakműveket

VÁLLALOK

Címeiket a timisoreai kiadóba kérek

Távlataok

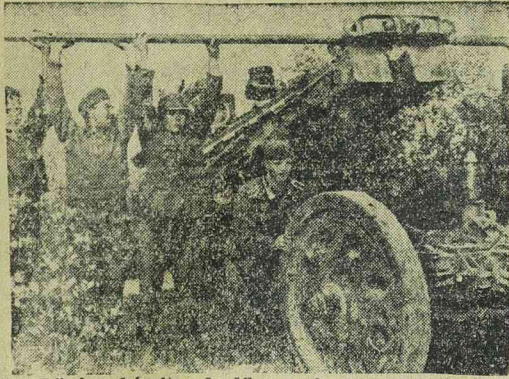
PORTALET ERŐDJE — NEM KELLEMEK TARTÓZKODÁSI HELY. Megirtuk, hogy a tavalyi francia összeomlás vádlottait a portaleti erődbe szállították. A francia sajtóban az utóbbi napokban számos cikk jelent meg Portalet erődjéről. Eszerint az erőd a spanyol határtól tizenhat kilométernyire fekszik és köröskörül mély szakadékok övezik. A környék éghajlata nagyon barátságos. Magának az erődnek a berendezése igen kezdetleges. Az újonnan érkező foglyok számára új cellákat építettek át.

FINNORSZAGI TELI KÉPEK. Érdekes cikkben számol be a Frankfurter Zeitung helsinki munkatársa Finnországról. A színes írás ezt mondja: Hullanak már olykor egész napot át a sűrű hópelyhek, majd ismét kicsillan a fehér felhők mögül a Nap és bőségesen szórja sugarait a városokra és falvakra. Így megy Finnország bele a télbe. Még küzd a hadsereg Kelet-Karéliában, még ott áll Pétervár előtt. A hó és a közelgő hideg azonban nem nyugtalanítja őket. Sőt sok tekintetben megkönnyebbülést hoz ez az időszak, mert a katonák úgy érzik, hogy most vannak igazán elemükben. Ha egyáltalában létezik egy ugynevezett tél generális, úgy az tulajdonképpen a finn katoná. A kis ország tehát még jobban megfeszítette erejét, de mindenki tudja, hogy ez most utóljára történt. Most mindenütt érezhető, hogy Finnország háborút visel. Elmult a nyári háború, elfűnt a színes sötétség, már nem világosak az éjszakák, mint akkor, amikor Royalist lehetett látni, ahol az ég peremét vörösré festették a hulló bombák. De ha világos volna is még az éjszaka, akkor sem lehetne többé a háború megdöbbentő színvonalát látni, mert már nagy messziségben húzódnak a frontok a régi határtól. Szabad lesz Finnország, hogy memőrekedett határai között újból termelje életét és a világ egyik leggazdagabb és lezűnőzetesebb népe — fejezi be érdekes cikkét a Frankfurter Zeitung helsinki munkatársa.

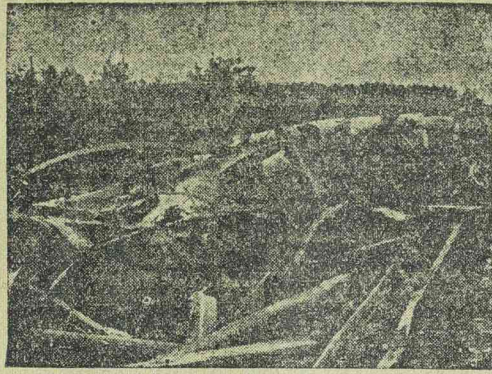
CSAK KÉSZPÉNZ ELLENÉBEN... Hivatalosan közlik, hogy az Egyesült Államok kincstári hivatala a Szovjetunióknak engedélyezett tíz millió dolláros kölcsönt harminc millió dollára emelte fel. A megrendelt áruk szállításának időpontjáról a rendelkezés nem tesz említést, ezzel szemben azonban Morgenthau, a Roosevelt-kabinet pénzügyminisztere kijelentette, hogy a fizetéseket készpénzben és aranyban kell teljesíteni.

EGY CSALÓDOTT UJSÁGÍRÓ BENYOMÁSAL. Vernon Bartlett angol újságíró, aki nemrég tért vissza Moszkvából Nagybritanniába, amint a „News Chronicle” sorából kitűnik, kétségtelenül komoly csalódások érték moszkvai útja alkalmával. Bartlett az említett lapban közölt cikkében — írja a „Nya Dagblight Allehandan” című svéd lap londoni tudósítója — az angol és szovjet államrendszer közötti különbségre való hivatkozással realisabb magatartást követel az angol néptől új szövetségeseivel szemben. A mi filozófiánk, írja Bartlett, és Sztalin filozófiája között olyan nagy szakadék van, amilyenre magam sem számítottam. Ami saját magamat illeti, semmiképpen sem tudok egy olyan kormányzatot respektálni, amely szükségességnek tartja, hogy annyi embert tartson bebörtönözve. Kormányzatunknak a szovjet kormányzat előtt semmi tekintélye sincs. Részünkről a Szovjetunióval szemben megnyilvánuló szentimentalitást pedig egyáltalán nem értékeli a Szovjet.” Bartlett aztán kijelenti még a továbbiak folyamán, hogy ami őt illeti, kívánja ugyan a Szovjetunióknak Nagybritannia részéről való komoly támogatását, azonban nem holmi szentimentális okokból kifolyólag, hanem azért, mert meggyőződése, hogy amennyiben nem tudnak a Szovjetnek megfelelő támogatást nyújtani, úgy kétségessé válik, megtudja-e Anglia saját szabadságát menteni. (MN)

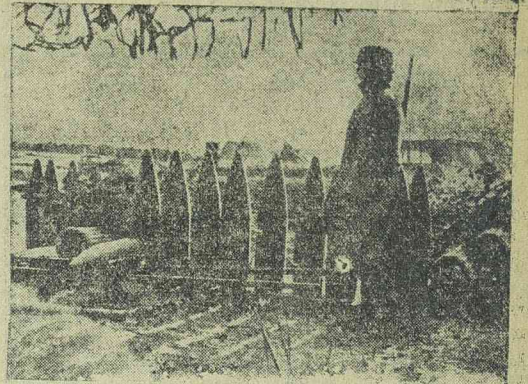
KÉT DUDAS EGY CSARDÁBAN. Amerikai körökben arról beszélnek, hogy az Egyesült Államok komoly követelést támasztott Londonban Izlandnak az angol csapatoktól való kiűritése tárgyában. Az USA Izlandban hatalmas kikötőt és katonai tábori szándékozik építeni, mivel pedig kettőjük számára kevés a hely, az angol csapatok visszavonásához kénytelen ragaszkodni. Az USA szempontjából azonban azért is tarthatatlan a helyzet, mert nem lehetséges, hogy az amerikai csapatok fölött angol tábornok parancsnokoljon. Angol részről a követelést el kellett utasítani, mert Churchill azoknak a töröknek az ellenállásával számol, akik a birodalom érdekeinek további feloldozását elviselhetetlennek tartják. (MN).

Lövésre készítenek elő egy német nehézágyút

Megsemmisített szovjet petróleumvonat

Muníció a német ágyúk számára

Németország nem tett békeajánlatokat

A német birodalmi külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata a külföldi sajtó számára

Berlinből jelenti a Rador: „Ebben a háboruban nem lesznek német puhatólózások a békekötésre vonatkozólag. Ezt a háborút lankadatlanul folytatjuk a végső győzelemig. Churchill és szövetségesei véleménye etekünetben semmit sem változtathat. Valamikor, amikor a mostani háború történelmét megírják, hiába fogják keresni „a német békepuhítózás” szavait és nem beszélnek majd másról, mint „német győzelemről”. Nemcsak szilárd meggyőződésünk, de megingathatatlan célunk is: Németország megnyeri a háborút. Az egyetlen kérdés, melyről még szó lehet, az, hogy ez a győzelem vagy Anglia megsemmisítésével vagy Anglia békekötési kérelmével végződik”.

Schmidt dr., a német birodalmi külügyminisztérium szóvivője tegnap e szavakkal válaszolt a külföldi sajtó képviselői előtt az amerikai körök folytonos híreszteléseire, melyeket az állítólagos német békekötési puhatólózásokról terjesztenek s ugyanaz a válasz a brit kormányelnök legutóbbi beszédének ha-

sonló kijelentéseire is.

Churchill beszédeinek repertóriumában bizonyára benne foglaltatik a „német békepuhítózások” formulája is, — állapítják meg Berlinben, — mert szükségét érzi annak, hogy hatálytalanítsa az angol nép körében megnyilatkozó békevágyat és a kimerültséget a háború folytatásával kapcsolatosan; Churchill ily szemfényvesztéssel szeretné e tényeket semlegesíteni.

Mértékadó német körök elhárítják maguktól, hogy a végtelenségig magyarázatokat adjanak eme állításokra s hogy e híresztelések primitív forrását ismét kiderítsék, mert ezáltal újlag bebizonyosodott, hogy a legvaskosabb hazugságokkal áztatják a világot.

Berlini politikai körökben megállapítják, hogy a birodalmi külügyminisztérium képviselőjének határozott nyilatkozata egyszerűsége mindenkorra felszámolja az ily hazugságokat.

Sztalin Amerikába utazik?

Newyorkból jelentik: Elszigetelődéspárti körökben úgy tudják, hogy Roosevelt beleegyezőleg nyilatkozott Sztalin ama ajánlatára, hogy személyesen találkozhassék az Egyesült Államok elnökével.

A találkozóra a legnagyobb titokban kerülne sor,

akkor, amikor azt a körülmények feltétlenül szükségessé teszik.

A szovjet diktátor repülőgépen utazna Amerikába. (Oriente).

Lemondott a török hadügyminiszter

Visszalépett állásából a közlekedésügyi miniszter is — Refik Saydam török miniszterelnök négyhetes betegszabadságra utazott

Ankarából jelenti a Német Távíratok Iroda: Szafet Arikán török nemzetvédelmi miniszter és Kerim Nijedaj közlekedésügyi miniszter lemondott. Helyükbe Artznkal tábornokot, illetve Fahri Engin tengernagyot neveztek ki. A két lemondott miniszter ellen a „Kedah” nevű török hajó elvesztése következtében lefolytatott vizsgálat során vádat emeltek.

Mint ismeretes, ez a hajó torpedótalálat következtében elsüllyedt és sok ember odaveszett. A lefolytatott vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a szóbanforgó hajó felfegyverzése hiányos volt.

Más vonatkozásban, Saydam miniszterelnök négyhetes betegszabadságával kapcsolatosan e tényen kívül egyéb dolog nem szivárgott ki. (Rador).

Nagybritannia uralkodója a maga részéről szintén ígéretekkel biztatja a Szovjetuniót

Amszterdamból jelenti a Német Távíratok Iroda: Az angol király a parlament új ülésszakának alkalmával mondott beszédében kijelentette, — mint a brit hírszolgálat közli, — hogy feltétlenül bizik a brit népnek a győzelem érdekében tett erőfeszítéseiben és szilárd elhatározása minden lehető elkövetni, hogy eleget tegyen a hőstes harcot folytató Szovjetunió szükségleteinek.

A távolkeleti helyzettel kapcsolatosan György király többek között ezeket mondotta:

— Kormányom állandóan éber figyelemmel kíséri a távolkeleti helyzet alakulását. Azokat a csapatokat,

melyek e vidékeken országaimat védik, meg kell erősíteni.

Az angol—török viszonyról Nagybritannia uralkodója azt mondotta, hogy Törökországgal fontos megállapodás ügyében tárgyaltak. Az angol—török viszonyt a teljes bizalom és barátság jellemzi.

Kedden az uralkodó a parlamentben még ezeket hangoztatta: Teljes szívemből üdvözlöm, mint szövetségeseinket, a nagy szocialista szovjet köztársaságot. Együttműködve az Egyesült Államokkal, a brit birodalom a közös ellenséggel szemben folytatott harcban minden lehető segítséget felajánl a Szovjetunióknak. (Rador)

Churchill ismét a titokzatosság fátylába burkolózik

Amszterdamból jelenti a Német Távíratok Iroda: az angol rádió állításai szerint Churchill tegnap az alsóházban kijelentette, hogy sem a kormány összehívásában, sem a brit hadvezetésben nincs szó változásról.

A brit kormányelnök kitért a tengeralattjáró-haragra és a következőben ismertette véleményét:

Ha a tengeralattjárók és légierek elleni hadműveletek kedvező fejlődést vesznek, amit természetesen nem lehet garanciául tekinteni, — állás van arra, hogy Anglia-

nak 1943-ban sok hajója lesz, ami lehetővé teszi a hadműveleteket a nyílt tengeren.

Ez az eshetőség ezidőszertel teljesen meghaladja Anglia lehetőségeit.

Az angol alsóház szerdai ülésén, — mint a Német Távíratok Iroda Amszterdamból értesül, — Churchill miniszterelnök nem volt hajlandó a Szovjetnek adandó segítségről nyilatkozni. A brit hírszolgálat ezzel kapcsolatosan rámutat arra, hogy az angol miniszterelnök hallgatását e kérdésben azzal indokolta, hogy nem akar titkos jellegű értesülések közlésével az ej-lenségnek tájékoztatást adni. (Rador)

Roosevelt időt akar nyerni

Washingtonból jelenti a Rador: A Stefani-iroda közlése szerint az amerikai újságok azt írják, hogy Roosevelt elnök ma, pénteken elhagyja Washingtont és Warmspringban levő birtokára utazik. Távozását egybeesik Kurusu japán kiküldöttnek Washingtonba való érkezésével és egyes lapok ebből arra következtetnek, hogy az elnök nem bizik a japán megkötött küldetésének sikerében, míg más lapok úgy vélik, hogy Roosevelt elnök azért utazik el, mert időt akar nyerni.

Backer ezredes az amerikai haderej logyalekosságáról

Az „Associated Press” következő jelentését továbbítja Newyorkból a Német Távíratok Iroda: Backer ezredes, a 174-ik amerikai gyalogezred parancsnoka Buffalóban beszédet tartott és kijelentette, hogy az Egyesült Államok hadserege sem kiképzés, sem felszerelés tekintetében nincsen abban a helyzetben, hogy összehasonlíthassák a német hadsereggel. A német hadsereggel szemben az amerikai hadseregek semmiféle sikerre sincs esélye, — mondotta Backer ezredes. (Rador).

FORUM ARAD — Telefon 20-10
a nagyfilmek színháza

MA!

Egy kivételes filmbemutató!

Az UFA 1940-41-es évfilmje! A német filmművészet legkitűnőbb és minden eddigit felülmúló alkotása! Egy film, amely nagyobb mint a „HERCEG és ZSIDOJA” volt, az idei szezon leggrandiózusabb filmóriása!

Rothschild-ok

A főszerepeket:

Carl Kuthmann
Herbert Hubner
Hilde Weissner
Sisela Uhlen

Műsoron kívül a legújabb O. N. C. és UFA háborús híradók. — Előadások 5, 7.15 és 9.30 órákor.

Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Feladati szerkesztő: Babuczay György

Eminescu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldi hához való kézbesítéssel együtt havonta 30.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közintézményeknek és közületeknek, egyetemen, egyetemeken és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Szűz elcserezett gyerekek

Parázs botrány történt néhány év előtt az egyik tengerentúli szülőotthonban. Egy apát telefonon arról értesítettek, hogy fia született és amikor boldogan berohant az otthonba, a bölcsőben nem fiút, hanem lányt talált.

— Elcsereztek a gyermekemet! — kiáltotta — adják vissza a fiamat és vigyék el ezt a lányt...

Az orvosok meg akarják nyugtatni, megmagyarázták neki, hogy az előbb tévesen mondták azt, hogy felesége fiúgyermeknek adott életet, de ez mítésen használt. A férfi továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy neki egy fiút adjanak. Nem is vette át a lánygyermeket és a csecsemőt később valósággal erőszakkal kellett a lakására szállítani. Akadnak ugyanis emberek, kik attól félnék, hogy nagy szülőotthonokban és szülészeti klinikákban, ahol naponként sokszor egyidőben több gyermek születik, az újszülötteket elcserezik. A valóság azonban az, hogy ilyen csere a legritkábban történik meg és az anyák feleslegesen agódnak. Éppen a szülők megnyugtatására már régebben is különböző jelzéseket találtak ki. Sok helyen például apró fémlapokat kötöznek az újszülöttek csuklójára, évekenkel előzőt pedig az egyik külföldi klinikán kvarcfényvel jelölték meg a csecsemőket. Testükre egy bádogzománcot tettek és néhány pillanatig kvarcfényt bocsátottak a csecsemő bőrére. Ott, ahol a bádogszám volt, a bőr fehéren maradt, körülötte pedig megbarnult a bőr, néhány hét múlva, amikor a jelzésre már ugy sincs szükség, a szám eltűnt a bőrről.

Nemrég az egyik délamerikai szülészeti klinikán új módszert vezettek be az újszülöttek megjelölésére. A születés után a csecsemőről ujjlenyomatot készítenek, amely rákerül a törzslapjukra, úgyhogy később bármikor az ujjlenyomat alapján biztonsággal meg lehet állapítani a csecsemő személyazonosságát.

— Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kihallgatáson fogadta Killinger báró német követet. Bucureștiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök november 12-én kihallgatáson fogadta Killinger Manfred bárót, a bucureștii német követet.

— Hitler üdvözlő távirata az olasz király és császárhoz. Berlinből jelenti a Rador: III. Viktor Ernő olasz király és császár születésnapja alkalmából Hitler vezér a következő táviratot intézte az olasz uralkodóhoz: Felséged születésnapja alkalmából legmelegebb szerencsekívánataimat fejezem ki. Az őszinte szerencsekívánatokhoz hozzáfűzöm hadseregeink győzelmébe és a szövetséges olasz nép további felvirágzásába vetett meggyőződésemet is.

— Német újságírók látogatása Bulgáriában. Szófiából jelenti a Rador: Német újságírók egy csoportja tíz napos bulgáriai látogatás céljából Szófiába érkezett.

— Kalkuttában tilos a fegyverviselés. Kantonból jelenti a Rador: Kalkuttából közlik, hogy a város brit rendőrfőnöke egy váratlan, de valószínűleg megalapozott érdeklődés miatt megtiltotta a fegyverviselést Kalkuttában és környékén. A tiltó rendelkezés a török, kardok és dardák viselésére is vonatkozik.

— Pusztító földrengés. Ankarából jelenti a Rador: Erzsindgeanből közlik, hogy szerdán délután erős földrengést éreztek, amely huszonnyolc másodpercig tartott. A földrengés központja Déltre lehetett. A helységben nagy károkat okozott a földrengés és az ottani gimnázium épülete is összeomlott. Számos ház megrongálódott. Halálos áldozat nem volt, de többen megsérültek.

— A vakonszülettek is álmodnak. A vakonszületett emberek is látnak álmokat, csak nem képekben, hanem hang- és zakérvizeletekben. Boli francia pszichológus szerint a vakonszületettek álmai ugyanolyan gyorsasággal tartalommal játszódnak le, mint a normális embereké. Feltűnik azonban az a körülmény, hogy a vakonszületettek sohasem álmodnak ismert dallamokat, hanem ha álmaiban zenét hallanak, azt mindig sajátmaguk komponálták.

KIHÜL, VAGY ELOLVAD-E A FÖLD?

A földgolyó hőmérséklete állandóan csökken és egyszer majd elkövetkezik az az idő, amikor bolygónkon minden élet megdermed és a Föld jégsivataggyá változik. Pár évtizede a tudósok egy jórészenek ez az általános nézet Földünk jövőjéről és ez a nézet a laikus közönség körében is elterjedt.

Két hatalmas melegrezervoár gondoskodik ezidő szerint a földi hőmérsékletéről. Az egyik a Nap, ez a gigantikus meleg- és fényforrás, mely másodpercenként hátszáz ezer trillió lóerőt sugároz szét a világűrbe. Képzelnék el, hogy a mi Földünk egyetlen darab óriási szénből állana. Nos, ez a rettenetes nagy széndarab mindössze öt napig tudna ugyanolyan hatalmas lánggal és meleggel égni, mint amilyen meleggel ég a Nap 10—15 évbilió óta. Nyilvánvaló tehát, hogy évmilliárdok (a Föld körülbelül két milliárd esztendő idős) a Nap életében nem számítanak.

De amiképpen a kályhába dobott széndarab nem ég örökké, ugyanúgy várható, hogy a Nap is kihűvad egyszer. Sokbillió évnél kell azonban addig eltelnie. A földi élet, az emberiség története szempontjából tehát, a Nap kihűlése semmit nem jelent.

A másik melegforrásunk maga a Föld. Svante Arrhenius, a nagy svéd kutató még azt hitte, hogy a Föld belsejében százezer Celsius foknyi irtózatossá hőmérséklet uralkodik. Ma már tudjuk, hogy a Föld belsejében uralkodó hőmérséklet „mindössze” 5000 fok Celsiusra tehető. Tekintélyes meleg ez még mindig, a Nap felületének hőmérséklete sem nagyobb. De bár-

milyen pokoli hőaktár van felhalmozva a Föld belsejében, egyszer mégis csak ki kell hűlnie Földünknek épúgy, mint annak az izzó vasdarabnak, melyet a hőba dobunk — feltéve, hogy a meleg valamilyen formában nem pótódik.

Joly professzor, a híres fizikus megállapítás szerint azonban a Földnek van egy hatalmas melegpótló forrása és ez a rádióaktivitás. Gondoljunk csak el, 220 gram rádium szétváltása 100 milliárd gramkalória meleget állít elő. Igaz, a rádium a Föld érc között nincs túlságosan nagy mennyiségben képviselve, de vannak más rádióaktív anyagok, például az uránérc, stb., melynek melegkissugárzása már jelesen számít a Föld melegháztartásában.

Dr. Bailey Willis, a kaliforniai Stanford egyetem professzorának még érdekesebb az elmélete. Willis professzor szerint a Föld nemhogy kihűlni nem fog a jövőben, hanem a rádióaktív kisugárzások következtében egyenesen még fog olvadni. Észrevehetően és egyre emelkedik állandóan a Föld hőmérséklete száz és százmillió éveken keresztül, míg végre újra fehéren fog izzani. A világűrnek új Napja támad, miniatűr kis Napocska.

A rádióaktív borulások hatásait, a Föld melegeinek növekedését bizonyos mértékig ellensúlyozzák a Föld szelepei, a vulkánok. Hihetetlenül lassu folyamat a Föld felmelegedése, hiszen a rádiumnak 2300 esztendőre van szüksége, hogy teljesen felbomoljék.

Mi lesz a Földből száz, meg százmillió év múlva? Jéggleccser vagy izzó, cseppfolyós fém?

— Orvostanhallgatók katonái lettek. Bucureștiből jelenti a Rador: A pénzügyminisztérium határozata értelmében, azok az orvostanhallgatók, akik tanulmányaik folytatására a katonaságtól halasztást kaptak, de akiket a belső körzetekben levő kórházak orvosaként mozgósítottak, mentesülnek a katonai feltevésektől.

— Rosszul számolt — egy milliót nyert. Egy millió pezutát nyert a madridi sorsjátékon egy hatvan esztendő spanyol asszony. Az asszony, aki mindig álmai „játszotta meg”, ezt a csinos vagyont annak köszönhetette, hogy nem tud jól szorozni. Éveken át játszott és sohasem nyert. Egyszer azután arról álmodott, hogy nyolc angyal táncolt egy felhőn és mindegyik angyal hét piros rózsát tart a kezében. — Ez jelent valamit — mondotta, amikor reggel felébredt és azonnal számolni kezdett — nyolcszor hét... az... hatvanegyet... Azonnal elszaladt egy bankba és olyan sorsjegyet vett, amelyben a hatvanegyes szám meg volt... Egy pillanatig sem jutott eszébe, hogy rosszul szorozott, de viszont annál boldogabb volt, amikor sorsjegye megittotta a főnyereményt.

— Baromfitolvaj megölt egy asszonyt. Marinescu Leontina ötvenkilenc éves csalóval nyugdíjas asszony hajnali négy órakor arra ébredt fel, hogy tolvaj jár a baromfiketrec körül. Az asszony kiment az udvarra és amikor az ajtón kilépett, a baromfitolvaj öt revolverlövést adott le rá. A golyók találtak és az asszony holtan rogyott össze. A gyilkos elmenekült. Kézrekerítésére a hatóságok megindították a nyomozást.

DORMUTH VILMOS

modern nőszabósa
ismét megnyitott

TIMISOARA III., PIATA LAHOVARI 5 szám

— Bécs ismét a festőművészet városa lesz. Bécs város hatóságai elhatározták, hogy újból mindent megtesznek annak a tekintélynek visszaállítására, melyet Bécs egykor mint a festők városa élvezett. Ezt a célt mindenekelőtt számos képiállítás megrendezésével próbálják elérni. A sorozatot a tél folyamán egy jubileumi kiállítás fogja megnyitni, mely Bécs képzőművészeti hagyományait mutatja be. Ezt követően „Festők a háborúban” címmel fog megnyílni egy képiállítás, majd tavasszal a német-bolgár társaság rendez kiállítást. Ugyancsak a tavaszra még három képiállítást terveznek: az egyik a bécsi nőket, a másik a várost, a harmadik pedig összefoglalólag a bécsi művészek művészi termelését fogja bemutatni.

— Nagy tűz egy sibiumgyei községben. A sibiumgyei Rasinari községben kigyulladt Roman Nicolae pék háza. A tűz a pékség kemencéjétől keletkezett és a lángok belekaptak a szomszédos gazdák csüreibé és gabonarakáiba is, amelyek elégették. A kár jelentős.

— Nátha — kettős fertőzéssel. A náthát bizonyos súlyos esetekben kettős fertőzés idézi elő. A Pfeiffer német bakteriológus által felfedezett influenza-bacillusnak a legjobb mikroszkópon is láthatatlan nátha-vírusnak kell összetalálkoznia és együttműködnie, hogy a súlyos náthafertőzés létrejöhessen. Úgy látszik, mintha a két kórokozó között bizonyos életközösség állna fenn. Tízemre egyébként számos példa van a bacillusok világában.

— Lítvinov amerikai repülőútja. Newyorkból jelenti a Rador: Az „Associated Press” teheráni értesülése szerint az a repülőgép, amelyen Lítvinov elindult Amerika felé, a kitűzött időpontban nem érkezett meg Teheránba. Az angol hatóságok úgy vélik, hogy a repülőgépnek a kedvezőtlen légköri viszonyok következtében utközben kényszerleszállást kellett végeznie.

— Arany a tengerben? Korábban azt hitték a szakértők: a tengervíz elég aranyat tartalmaz ahhoz, hogy az aranyak a tengerből való technikai előállításra kifizetődjék. Haber német vegyész számos vizsgálatot megvizsgált arany szempontjából és eszerint egy köbméter tengervíz átlagban csak 0.004 milligram aranyat tartalmaz. Túlalacsony keves az arany a tengervízben ahhoz, hogy technikai előállításra kifizetődjék. A korábbi kísérletek eredményei, melyek szerint a tengervíz nagyobb arányban tartalmaz aranyat, könnyen kimutatható kísérletezési hibáknak tulajdoníthatók.

— Az egyiptomi király megbetegedett. Isztambulból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a kairói rádió jelentése szerint a néhány nap előtt megbetegedett Faruk egyiptomi király egészségi állapota még nem javult. A király betegsége miatt az egyiptomi parlament ülészekának megnyitását szombatra halasztották.

— A halott sziget állatai és növényei. 1883-ban kitört a Krakatoa vulkán, mely Jáva és Szumatra között fekszik a tengerben. A rettenetes kitérésnél felrobbant a hegy, fele a szó szoros értelmében elporladt, a hegy másik felét pedig izzó láva öntötte el, mely minden állati és növényi életet elpusztított. Alfred Ernst zürichi botanikus nemrég kiadott egy munkát, melyben a Krakatoa-sziget állat- és növényvilágának újjáéledésével foglalkozik. Ezek szerint a „halott” szigeten már 1922-ben 573 állatfaj élt és 1929-ben 362 növényi fajta. Ezek az élőlények — kevés kivétellel — a szél és víz segítségével kerültek a szigetre. Az embernek Krakatoa-sziget állat- és növényvilágának újjászülése körül semmi más szerepe nem volt, minthogy a vándorpatkányt honosította meg.

— Új feladatokat kapott a német idegenforgalom. A Franzensbadban létesített új német iszapkutató intézet ünnepélyes megnyitását Hermann Esser államtitkár a német idegenforgalom feladatairól alapvető megállapításokat eszközölte. Az államtitkár szerint a német földgyógyászati a jövőben elsősorban a katonák, továbbá azok rendelkezésére fogják állni, akiknek egészsége a nagy erőfeszítéseket kívánó háborús termelés következtében károsodást szenvedett. Ezekkel a kívánalmakkal szemben minden más kívánságnak és igénynek háttérbe kell szorulnia.

— A pókháló az iparban. A pókhálóknak finomsága és viszonylagosan nagy szilárdsága révén az iparban is szerepe van. A házipók finom szálait, mellevél hálóját fonja, étherrel tisztítják meg és meglehetősen fontos szerepet játszanak a tisztított pókhálóknak az optikai iparban bizonyos bonyolult lencsék és tükrök készítésénél.

Éttermi árak Aradon

HOL SZAVAZNAK AZ ARADI SZAVAZÓK.
A népszavazásra szombaton estig az aradi szavazók a következő szavazóhelyeken jelentkezhetnek: a Mihai Viteazul-téren levő kereskedelmi leányiskolában vagy a Luptei-téren levő elemi iskolában.

Reformációi ünnep Sanleoni. Ünnepi külsőségek mellett tartotta meg a sanleoni reformátusság a reformáció emlékünnepét. Az ünnepi beszédet Kun Zoltán lelkész tartotta, Muraközy Gy.: Az erő című versét Szöllösy Kálmáné szavalta nagy hatással és átérzéssel. Énekelt orgonakísérettel Kuhn Zoltán, szavalt még Ökrös Eta, Budai Juliska, Jenei Mária és Gyarakai Rozália.

AZ ÁLLAMI NYUGDIJAKAT A JÖVŐREN A POSTATAKARÉK UTJÁN FIZETIK.
Bucurestiből jelenti a Rador: A hivatalos lap szombati számában rendeltetvény jelent meg, amelynek értelmében a nyugdíjpénztár által fizetendő nyugdíjakat és segélyeket a jövőben a postatakarékpénztár útján a nyugdíjas címére kézbesítik. Az új fizetési rendet a pénzügyminisztérium és a postatakarékpénztár között történt megegyezés alapján fokozatosan vezetik be. A gyakorlati keresztülvitel idejét annak idején közlik.

Az irgalmasnővérek alapítójának holdgőgáavatása. Vatikánvárosból jelenti a Rador: Öszentégsége XII. Pius pápa enikletével ilést tartott a rituskongregáció és elhatározta az irgalmasnővérek intézménye alapítójának, Tiszteletreméltó Kannonzai Magdolna márkóné holdgőgáavatását. E határozattal befejeződik az 1887 februárjában ez irányban megindított holdgőgáavatási processzus. A holdgőgáavatandó szerzetes alapító 1774-ben született és 1835-ben halt meg.

Német zongoraművész hangversenye Aradon. Weinert német zongoraművész pénteken este 9 órakor az aradi köznevelési palota nagytermében hangversenyt rendez. A műsoron Bach, Haydn, Schubert, Beethoven és Delussy szerzemények szerepelnek.

Halálozás. Özvegy Lendvai Józsefné, született Spitzer Luiza nyolcvanöt éves korában Timișoaran meghalt. Halálát fia, Lendvai Jenő, a timișoarai kereskedelmi és iparkamara nyugalmazott főtitkára és leánya, Ella gyászolják. Temetése ma, pénteken déltől három órakor a belvárosi zsidó temetőben megy végbe.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epenhajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélnyírhégy, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Angol repülőik támadása francia polgári lakosság ellen. Párisból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy Betteraves közelében angol repülőik gépfegyverekkel támadást intéztek francia polgári személyek ellen. A francia lapok jelentése szerint három polgári személy meghalt, többen pedig megsebesültek.

Tűz Aradon. Az elmúlt reggel tűz ütött ki Focn Gábor, Greceanu-utca 4 szám alatt levő esztergályos műhelyében. A tűzoltóknak idejében sikerült lokalizálniuk a lángokat. A tűz keletkezésének oka és a kár ismeretlen. A vizsgálat folyamatban van.

Mekkába nem hívtak össze pánmuzulmán kongresszust. Adanából jelenti a Rador: A kairói rádió közlése szerint a saudi Arábia külképviselete megcáfolta azt a hírt, amely szerint Mekkába iszlám-kongresszust hívtak volna össze.

Vasúti munkások sztrájkja Amerikában. Csikágóból jelenti a Német Távirati Iroda: Az „Associated Press” közli, hogy az amerikai vasúti munkások harminczázalékos fizetésemelés érdekében december 7-től 9-ig sztrájkbalépnek. (Rador).

Mennyibe kerül a rántotta, a burgonyaleves, a töltött paprika, a paprikás csirke, a flekken, a sajtos makaróni, bor, sör stb.

November 15-től az aradi éttermekben, kávéházakban, bodegákban és sörözőkben az alábbi legmagasabb árak érvényesek: (az első szám az első osztályú, a második szám a másodosztályú, a harmadik szám pedig a harmadosztályú helyiségekben felszolgált étel és italnemek legmagasabb árát jelenti.)

Fix menü 80, 70, 60 lei.
Halfélék: Rántott vagy szabad lángon sültött harsca (15 deka) 100, 90, 80. Szardella és ringli darabja 14, 13, 12 lei.

Levesek és csorbák: köménymaglevés 12, 11, 10. Husleves tésztával 16, 14, 12. Borsóleves 16, 14, 12. Burgonyaleves 16, 14, 12. Karfiol leves 16, 14, 12. Zöldség-, szárazbab- vagy majorság-leves 16, 14, 12. Baulon leves tojás nélkül 16, 14, 12. Baulon leves egy tojással 25, 23, 21. Különböző csorbák 22, 20, 18 — 30, 26, 22 lei.

Húsételek és sülték: (egy adag legkevesebb 15 deka hus) szoszos marhahus 42, 36, 32, lecsó hus nélkül 50, 40, 35, marhatokány burgonyával 50, 40, 35. Gulyás marhahusból 50, 40, 35. Töltött paprika 50, 40, 35. Lecsó hussal 50, 40, 35. Sertéssült káposztával 50, 40, 35. Francia burgonya 80, 40, 35. Burgonyapaprikás virslivel 50, 40, 35. Sertéstokány 60, 50, 40. Bányatokány 55, 45, 40. Sertéspaprikás 60, 50, 40. Gombapaprikás 55, 50, 40. Töltött csirke 80, 70, 60. Csirke tejfelesen 80, 70, 60. Csirke szerb módra elkészítve 80, 70, 60. Csirke görög módra elkészítve 75, 65, 55. Paprikás csirke 75, 65, 55. Libamell 75, 65, 55. Sertés filé gombával 80, 65, 55. Marhacsvolt 68, 60, 50. Sertés frikandó 76, 68, 58. Sertéskaraj 76, 68, 58, (minden sültéhez körités is jár). Házikolbász és hurka babbal 76, 68, 58. Csirkesült köritéssel 80, 68, 58. Csirke rizsszel 80, 70, 60. Füstölt sertéshus 80, 70, 60. Kacsasült köritéssel 80, 70, 60. Libasült köritéssel 85, 80, 70. Nyul vadlère (gerinc) 80, 70, 60. Nyulapaprikás káposztával vagy gombával 65, 60, 50. Fácansült 90, 80, 70. Rántott sertésausz 80, 65, 55. Sertésmáj rántva 76, 65, 55. Bécsi szelet 80, 70, 60. Párisi szelet 80, 70, 60. Naturszelet 80, 70, 60. Rántott bányás 80, 70, 60. Rántott csirke köritéssel 90, 80, 70. Rántott libamáj 90, 85, 75. Mititei 14, 12, 10. Sertés flekken 60, 50, 45. Marha flekken 65, 55, 50. Bányás flekken 65, 55, 50. Csirke flekken 140, 130, 120 lei.

Főzelékek: (legkevesebb 15 deka) zöldbab, szárazbab, burgonya, zöldborsó, káposzta, spenót, zöldség, lencse 20, 17, 14. Ugyanezek hussal vagy tojással 46, 40, 36 lei.

Egyéb ételek: Makaroni parmezán sajttal 50, 45, 40. Diós főtt tészta 24, 20, 18. Mákkal, káposztával vagy lekvárral 20, 18, 16. Parmezán sajttal 22, 20, 18. Turóval 22, 20, 18 lei.

Sült tészták: csokoládé torta 20, 18, 16. Almás tészta 20, 18, 16. Krémes vagy lekváros tészta (két drb.) 20, 18, 16 lei.

Turó és sajt: Jaurt 16, 14, 12. Lica 20, 18, 16. Tehénturó (tiz deka) 25, 22, 18. Liptói (hét deka zödpaprikával) 25, 22, 18. Trapista sajt (hét deka) 35, 32, 28. Turó (7 deka) ejjel 10 deka) 40, 36, 32. Székely turó 40, 36, 32. Ementhali (7 deka) 55, 50, 45 lei.

Németország villamosítja vasutait. A német közlekedési minisztérium kiadásában megjelenő „Grossdeutscher Verkehr” közli, hogy Hitler rendeletére a német államvasutak üzemét villamosítani fogják és ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy a gőzmozdonyok kétszeres súlyuk ellenére a villamosmozdonyok teljesítményének még csak a felét sem tudják elérni. A közösség szempontjából az elektromos gyorsközlekedési hálózat hasonló jelentőséggel fog rendelkezni, mint a birodalmi autótutak. A villamosvonat például a Berlin—München szakaszt, mely most gőzvonattal is mintegy 12 órai utat jelent, 240 kilométeres sebességgel három óra alatt fogja megtenni.

Savanyuságok: Két drb. paprika ecetben 12, 7, 6. Uborka (egy drb) 9, 7, 6. Burgonyasaláta vagy cékla 10, 8, 6. Keleti saláta 25, 22, 20 lei.

Kompótok: alma, vagy szilva 25, 22, 18. Körte 30, 25, 20. Barack 30, 25, 20. Birsalma 30, 25, 20. Vegyes kompót 35, 30, 25 lei.

Kávéházi ételek: Piritott zsiroskenyér 16, 14, 12. Vajaskenyér vagy három deka vaj 16, 14, 12. Sonkás szendvics 25, 20, 16. Tejes kávé 25, 20, 16. Fekete kávé vagy török kávé 25, 20, 16. Tea rummal vagy citrommal 25, 22, 20. Tea rummal és citrommal 30, 26, 22. Egy pár virsli 30, 28, 24. Szalámis szendvics 32, 28, 24 lei.

Teljes reggeli 45, 40, 36. Sonka (15 deka) 110, 95, 85. Szalámi (15 deka) 130, 110, 90 lei.

Italok: Aszta'i bor (egy liter) 85, 80, 70. Dragasani bor (egy liter) 125, 115, 100. Aiudi bor (egy liter) 150, 140, 125. Leányka (egy liter) 160, 150, 135. Vörös bor (egy liter) 160, 150, 140. Piros bor (egy liter) 90, 80, 75. Két decis fröccs 14—18, 12—17, 10—16. Három decis fröccs 21—27, 18—25, 15—23. Egy üveg sör 30, 28, 26. Nagy pohár sör 26, 26, 26. Kis pohár sör 16, 16, 16. Egy deci pálinka 16, 14, 12. Szodaviz 6, 6, 6. Ásványvíz kis üveggel (Buzas vagy Appolo) 24, 22, 20. Ugyanaz nagy üveggel 42, 40, 38 lei.

A fenti árakat tartalmazó 49. számú városi rendelet előírja azt is, hogy naponta legfeljebb 14féle étel készíthető és szolgálható fel a vendéglőkben és éttermekben és pedig kétféle hal, kétféle hideg zöldséggel, egyféle tojással, kétféle leves vagy csorba, háromféle húsétel, kétféle meleg főzelék, kétféle sült. A fix menü levesből, csorbából, hussal, vagy főzelékből, húsételből és gyümölcsből vagy tésztából áll. A menü húsétele legalább 8—10 deka kell hogy legyen és az árban a kenyér is benne foglaltatik. A kiszolgálás után tíz százalék számítandó. A fogyasztóhelyiségekben az étlanot üvegezett rámaiban látható helyen ki kell függeszteni, a másolat pedig a vendég kérésére felmutatandó.

A városi rendelet ismerteti az aradi vendéglők, éttermek stb. osztályozását. Bár az árjegyzék az ugynevezett luksushelyiségek árait is feltünteti. Aradon ilyen helyiség nincsen, csak első, második és harmadosztályú éttermek és vendéglők. A minisztérium által is jóváhagyott vendéglői osztályozás a következő:

Első osztályú: Palace, Dacia, Caracioni, Auer, Mohor, Lido, Mircea és Iparos Otthon.

Másodosztályú: Horváth, Albina, Fekete bárány, Comoti, Velicu, Kis kereszt, Ferdinand, Nagy, Perényi, Müller, Cristea, Földesi és Keip Ferenc.

Harmadosztályú fogyasztóhelyiségek az összes fel nem sorolt aradi vendéglők és éttermek.

Minisztérium határozat értelmében húst csak szombaton és vasárnap szabad fogyasztani (sem füstölt, sózott, konzervált stb. állapotban). Kivéteit a hideg felvágottak és a füstölt szalonna képez. A háziszárnyasok, halak és vadak fogyasztása bármely napon szabad. A sült tészta fogyasztás szabályozására vonatkozó intézkedést is. Mint ismeretes, kedden és szerdán lisztből, vajból és tojásból készített tésztát nem szabad fogyasztani és árusítani, kedden azonban gyümölcsös tészta árusítható.

Izland kormányja lemondott. Amszterdamból jelenti az NTI: A brit hírszolgálat közlése szerint az izlandi helytartó elfogadta a kormány lemondását. Jonas miniszterelnök megbízást kapott az új kormányfő kinevezéséig az ügyek vitelére.

Ügyeletes gyógyszertárak

Pénteken, november 14-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Danclu (a nagykorházal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (a vasúti állomással szemben).

Sibiuban, november 17-ig a Regina Maria-ut 33. szám alatti Lieb-gyógyszertár teljesít éjszakai szolgálatot.

Mozzi

Ma, pénteken a mozik műsora Aradon a következő: Corso: A bohémek (német film). Forum: A Rotschildok (német film).

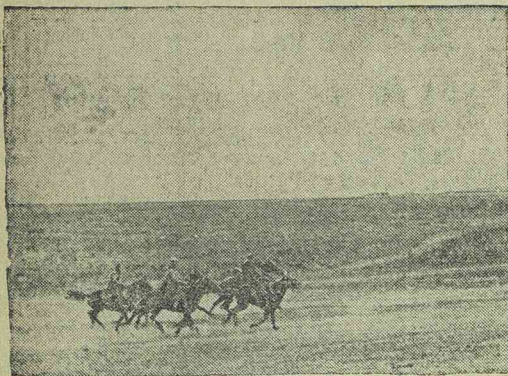
Sibiuban a mozik műsora a következő: Corso: Ellenségek (Willy Birgel és Brigitta Horney). — Apollo: Vizszontlátásra, Franciska (Marianne Hoppe és Hans Söhnker). — Rio: Kara Terry (Rökk Marika).

CORSO (ARAD) Előadások 5, 7:30 és 9:30-kor
Tel. 23-64

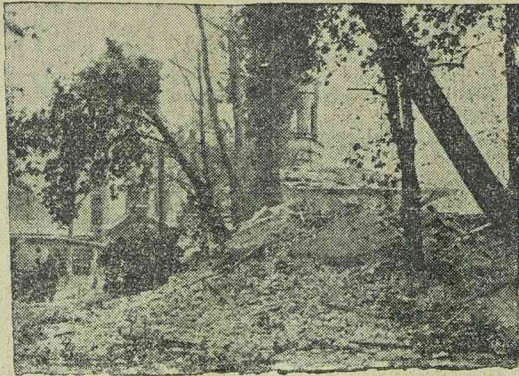
Ma pénteken először!
A humor, a jókedv, az öröm, a vígság, a kacagás igazi nagy filmje, az egyetlen német víg operette telítve zenével, énekkel, tánccal

A BOHEMEK

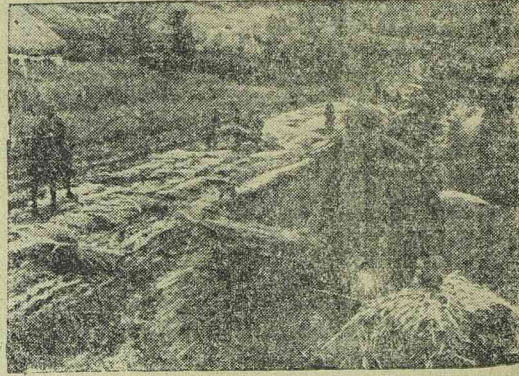
A 16. zerepben:
Carola Höhn, Carsta Löck, Rudy Gödder
Legújabb O. N. T. és UFA-híradók a legu'ósó háborus eseményekkel.

Ritka fénykép: Teleobjektívvel lefényképezett kozák lovas járőr

A szovjet csapatok pusztítása Kiewben

A rossz szovjet utakat szalmakötegekkel teszik járhatóvá

= KÖZGAZDASÁG =

Változás a jövedelmezőségi arányszámokban

Ujabb szövetkezetek részesülnek a csökkentett jövedelmezőségi arányszám kedvezményében

A központi adóügyi bizottság előterjesztésére a pénzügyminiszterium a műselyemipari-gyárak eddigi nyolc százalékos jövedelmezőségi arányszámát három százalékra, a mészgyárak eddigi hét százalékát három százalékra és a kondenzált, pasztórizált, vagy pulverizált turófeléket, vaját és tejet előállító gyárak eddigi nyolc százalékos arányszámát négy százalékra csökkentette.

Ugyanekkor a központi fűtést szolgáltató vállalatok részére tíz százalékos, a gyapjú, len és selyemfonal nagykereskedelmének részére négy százalékos arány-

számot állapított meg. Ezek eddig nem szerepeltek a jövedelmezőségi arányszámok jegyzékében.

Ezzel egyidejűleg elrendelte a miniszterium, hogy a hivatalos lap 1941. évi május 26-i 120. számában megjelent 73.154 számú miniszteri határozat negyedik szakaszának megfelelően a jövedelmezőségi arányszám harminc százalékos csökkentésében részesüljenek az alábbi szövetkezetek: „Buciumul Moldovei” Falticeni, „Tricolorul” Buzteni, „Mihail Eminescu” Barlad, „Cooperativa de credit pentru constructii de locuinte” Brasov és „Furnica” Turda.

Pénzügyminiszteri magyarázat a liszt őrlési százalékára. A pénzügyminiszterium megállapította, hogy a kereskedelmi malmok több ellenőrző szerve nem a törvény szellemének megfelelően magyarázza azokat a kötelezettségeket, amelyeket a pénzügyigazgatóságokhoz intézett körrendeletben részükre leszögezett. A malmokba beszállított nyersanyagok legfőbb két százalékát lehet veszteség címén leszámítani. Ami az örlemény százalékarányát illeti, a pénzügyminiszterium megállapítja, hogy függetlenül a buza faj-súlyától nyolcvanöt százalék lisztet kötelesek előállítani a malmok. A nyolcvanöt százalékból tizenkét százalékot fehér lisztnek és hetvenhárom százalékot egységes lisztnek kell lennie. A fehér liszt aránya nem haladhatja meg a tizenkét százalékot.

Vállalat-létesítési korlátozások Angliában. A stockholmi Nya Daglight Allehanda úgy értesül Londonból, hogy január elsejétől kezdve Angliában csak is élelmiszeripari vállalatokat szabad létesíteni. Az üzletek kizárólag a jelenleg folytatott kereskedelmi ágba tartozó cikkek eladásával foglalkozhatnak. A rendelet ellen vétőket tíz hónapig terjedhető fogsággal, vagy száz font pénzbírsággal büntetik.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmú devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195. svájci frank 43.76—45.49. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22. dinár 2.898—3.05. német márka 59—60. szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77. pengő 26.50—27. dán korona 30—30. finn márka 2.50—2.50. török font 92—92. francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24. olasz lira 9.50—9.50. lela 1.60—1.63. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.77—786.60. egyiptomi font 776.15—806.74. palesztinai font 759.62—789.55.

Papirkorlátozások Angliában. Az NTI Stockholm keresztül úgy értesül Londonból, hogy egész Angliában január elsejétől kezdve nagyobb fokú papirkorlátozásokat léptetnek életbe. Így a többi között tilos színházaknak és mozoknak műsort nyomtatni, továbbá tilos bizonyos élelmiszerek kivételével bármilyen árut papírba csomagolni.

A legritkább fém. Az indium a Földön előforduló legritkább fémek egyike, előállítására roppant fáradságos és költséges munkát igényel és ezért tiszta olyan drága, mint a platina és az arany. Az indium-vegyületek emellett kitűnően beváltak fertőző betegségek leküzdésénél. Ezenkívül indiumból roppant finom fémcszálakat is állítanak elő és alkalmazzák a legneves nemesfémek tisztításánál is.

Határidő napló

NOVEMBER 15:

Harmadik évnegyed ötszázalékos adóirizetési kedvezménye lejár.

Juh- és báránybőrök zárolásának határideje. Zárolt kénsvaj és oleum-kénsvaj készletekről havonta eddig a napig kell a bejelentést eljuttatni a felfelszerelési államtitkársághoz.

NOVEMBER 17:

Gyapotfonodák a nemzetgazdasági miniszterium nyersanyag osztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonál kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

NOVEMBER 20:

A különféle jogi ügyletek és egyezségek után esedékes elmaradt négyszázalékos nemzetvédelmi illeték utólagos bírság nélküli kifizetésének utolsó napja.

NOVEMBER 25:

Bérelt gépjárművek tulajdonosai és birlalói eddig a napig tesznek jelentést a közellátási államtitkárságnak.

NOVEMBER 26:

Uj és meghosszabbított lakbérleti szerződések illetékeztetésének határideje. Az illeték befizetésének elmulasztása az összeg háromszorosának megfelelő bírságot von maga után.

NOVEMBER 30:

A tizenhat kilogramnál súlyosabb nyers marhabőröknek a bőrközpontozó (ORAP) történő beszállítása.

Vasutasoknak, és vasuti nyugdíjasoknak kiadott kedvezményes tűzifa szállítási bércek érvényüket veszítik.

Falusi birtokok és beépített telkek jövedelmi adóvalomlásának benyújtása lejár.

Számlákra és kimutatásokra (borderou) használt

április elseje óta forgalomból kivont repülőbélyegek utólagos becsérlésének utolsó napja.

50 és 100 leies ércpénz forgalmi értéke lejár. Ettől a naptól december 31-ig kincstári tartozás fizetésére elfogadják az érmeiket.

Gabonatermelőknek a bevetett területekre és a saját szükségletre vonatkozó nyilatkozat beadásának határideje.

Rádió

PÉNTEK, NOVEMBER 14

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Tarka zene. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.10 Román-német katonára. 19.15 Hanglemezek. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Wagner lemezek. 22 Hírek. 22.30 Könnyű zene. 23 Zenei előadás.

Rádió Moldova: 13 Tarka zene. 13.20 Hírek. 13.30 Román zene. 14 Hírek. 14.20 Könnyű zene. 18.30 Zene. 19.15 Könnyű zene. 19.40 Szimfónikus zene. 20.30 Hírek. 20.40 Könnyű zene. 22 Hírek. 22.20 Jazz-band.

Rövidhullámu román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemezek. 22 Német nyelvű adás, hanglemezek. 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 A szinesbőrűek sportélete. 10.45 Testi és lelki fejlődési zavarok a serdülőkorban. 12.10 Szalonzene. 12.40 Hírek. 13.30 A rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Hanglemezek. 15.40 Mit főzzünk? 16.15 Diákléla. 16.45 Hírek. 17.15 Cigányzene. 17.55 A falusi ivóvíz, Előadás. 18.20 Jazz-hármas. 18.40 Finn költők. 19 Hírek. 19.20 November. Felolvasás. 19.35 A filharmoniai társaság hangversenye. 20.25 Sport. 21.40 Hírek. 22.10 Zenekari hangverseny. 23 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 15

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Hanglemezek. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.10 Előadás. 18.25 Dalok. 19.15 Hangjáték. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Enekhangverseny. 20.40 Előadás. 21 Zenekari hangverseny. 22 Hírek. 22.20 Előadás. 23 Hanglemezek. 23.30 Táncczene.

Rádió Moldova: 13 Tarka zene. 13.20 Hírek. 13.30 Román zene. 14 Hírek. 14.20 Könnyű zene. 18.30 Zene. 19.15 Könnyű zene. 19.40 Szimfónikus zene. 20.30 Hírek. 20.40 Könnyű zene. 22 Hírek. 22.20 Jazz-band.

Rövidhullámu román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek. 21.45 Hanglemezek. 22 Német nyelvű adás, hanglemezek. 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 22.40 Francia nyelvű adás. 22.50 Angol nyelvű adás. 23 Hanglemezek. 23.30 Táncczene.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Eötvös Károly. Felolvasás. 10.45 Felolvasás. 12.10 Melles Béla zenekarának hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Cigányzene. 16.10 Hangjáték az ifjúság számára. 16.45 Hírek. 17.15 A rádiózenekar hangversenye. 18 Előadás. 18.20 Szüreti műsor. 19 Hírek. 19.20 Sétahangverseny Hamburgban. A német birodalmi rádió műsorából. 20 Ditrói Csibye József zongorázik. 20.25 Turchányi István csevegése. 20.40 Részletek Lehár operettéből. 21.25 Kávészínház zene. 21.40 Hírek. 23 Idegennyelvű hírek. 24 Hírek.

MEGJELENT

Magyar Népnaptár

1942

Viszonyeladók a Magyar Népközösség szervezetei után, vagy közvetlenül a című kiadvány központi irodájában

TIMISOARA 1. Bulevardul Regina Maria 8 alatt rendelhetik meg.

SPORTTESEMÉNYEK

Hárman versengenek a diszkoszvetés világsucseredményéért

A diszkoszvetés világsucseredményét az utóbbi időben igen sokan ostromolják. Legutóbb hárman dobták a korongot, a hivatalos listában szereplő Schröder 53.10 m-es világsucseredményén túl. Az első az amerikai néger Harris volt, aki többszöri 52 m-es eredmény után Palo Altóban 53.26-ot dobott. Ennek az eredménynek hitelességéhez kétség nem fér. Ezután a német Lampert dobott 53.35-öt Litzmannstadthban. Ennek a csucseredménynek a körülményeit már tárgyalta a német szakhivatal

és a döntést a további adatok beszerzéséig elhalasztotta.

Ezután következett a sorrendben Consolini 53.34 méteres eredménye, amelyet a milánói Giuratti-pályán ért el. Ha Lampert csucsát bármilyen okból elvetik, akkor sor kerül Consoliniera, amelynél az olasz szövetség megállapította, hogy semmi hiba sincsen, sőt a diszkosz 17 grammal súlyosabb is volt.

Consolini, amikor a fenti nagy eredményt elérte, tulajdonképp Oberweger 51.49 m-es olasz csucseredményének megjavítását célozta, de csaknem úgy adó-

dott, hogy 39 méteres gyenge eredménnyel nyeri a versenyt. Bár Consoliniról köztudomású, hogy kitűnően tud alkalmazkodni az ellenszélhez, az most mégis megzavarta. Az első dobásánál, amely 50 méter körül lehetett, alaposan kilépett, ugyanígy a kevésbé jól sikerült dobásánál is. Már félfő volt, hogy a 35 méteres dobókból álló mezőnyben még a döntőbe sem kerül és ezért helyből dobott egy 39-eset. A döntőben első dobását elkapta a szél és közben újra kilépett. Következett az ötödik dobás, ez remekül sikerült, 54 méter körül ért földet a korong, de újra kilépett. Már csak az utolsó dobás volt hátra. Consolini sokáig kuszulódott, ez aztán sikerült is, minden a legjobb volt, a forgás, eldobás, utánanyulás — sőt még a kilépéssel sem volt baj.

Az eredmény 53.34, nemcsak új olasz, hanem talán világsucs is.

Ha a német szakhivatal úgy dönt, hogy Lampert eredménye hiteles, akkor ez lesz a világsucs, mert egy centiméterrel nagyobb Consolini dobásánál.

Svájc csapata a magyarok ellen

A vasárnapi zürichi mérkőzésre a svájciak is nagyon készülődnek. A csapat körvonalai már kialakultak, de a végleges összeállítás — amikor e sorokat írjuk — még nem ismeretes. A keret ez volt: Kapusok: Ballabio vagy Rüesch, háttvédek: Minelli, Lehmann, vagy a fiatalabb Siegrist—Gobet-pár, fedezetek: Springer, Andreoli, Rickenbach, csatárok: Bickel, Amado, Trello, Monnard, Aeby, valamint Wallace és Bösch.

A svájciak még egy B) csapatot is kiállítanak — amely a franciák ellen játszik majd.

Sport hírek mindenfelől

A világrekorder Blask 55.75 m-es kalapácsvető eredményét legutóbb már hárman is túlszárnyalták. A világranglista most a következők: 57.48 Storch, 56.61 Ericson, 56.61 Hein, 55.84 Lutz, 55.75 Blask. Tehát Blask az ötödik helyre került.

Kilenc vidéki játékost vettek számításba a magyar válogatott összeállításánál, akik a következők: Tóth és Baróti (Szeged), Tóth kapus és alighanem játszani is fog, Baróti középfedezet, illetve az új rendszer szerint középhátvéd. Négy NAC-csatár: Kovács II, Sárvári, Bodola és Tóth III, valamint a középfede-

a nyakánál belenyúlt az ingébe és madzagra kötött feszületet húzott elő, amelyet ajtatosan megcsókolt. Visszatette a feszületet és újból megszólalt:

— Üzenetet hoztam neked, uram.

— Mi az üzenet és ki küldte?

— Az üzenet az, hogy minél előbb gyere el Galicinka faluba, innen Moszkvától hatvan versztanyire és ott keress meg Trifun Trifunovics Szokelev muzsik házáat.

— Miért?

— Azt nem mondták, csak azt, hogy a dolog a te részedre életbevágóan fontos.

— Nem ismerem ezt a Trifun Trifunovics Szokelevet. Soha nem is hallottam a nevét. A muzsik maga küldött?

— Dehogyan maga! Hiszen Trifun Trifunovicsot már tíz éve Szibériába küldték száműzetésbe a kommunisták.

Ránk nézett ijedten és hűledezve kérdezte:

— De ugye, ti nem vagytok kommunisták?

— Nem, — feleltem mindhármunk helyett, — nem vagyunk kommunisták.

— Hogy az Isten verje meg valamennyit! — tört ki erre az őszinteség a muzsikból.

— Hát ha Trifun Trifunovics Szokelev nincsen odahaza, akkor kicsoda üzent, hogy menjek el Szokelevhez?

— A sógora, Nikolaj Andrejevics Bunin, a kovács, annak meg a testvére mondta, Fedora Jakovlevna, Trifun Trifunovics felesége. Nikolaj Andrejevics Bunin erre felkeresett engem és azt mondotta, hogy nézzed, Pavel Jefremovics Vlkov, mert, bocsássatok meg, hogy eddig nem mondtam, ez én vagyok, hát azt mondta, menj el szent Moszkvába és keress meg Alexej Nikolajevics Juranint és mondjad neki ezt és ezt és itt van neked két rubel, ami nagy pénz, mert itthon egy hónap alatt két kopejkát sem keresel. Kérdeztem, hogy Alexej Nikolajevics Juranin minak menjen Trifun Trifunovics házába, de ezt a kovács se tudta és csak ennyit mondott, hogy mondjam meg Alexej Nikolajevics Juraninnak, ha kérdezi minak jöjjön Galicinka faluba, hogy azt majd megtudja ott és valószínűleg nem akarnak többet az orrunkra kötni.

— Azzal a Fedora Jakovlevnával, a Szokelev feleségével nem beszélél?

— Nem. Nem is lett volna időm, mert Bunin kovács mondta, hogy még abban az órában kell indulnom. Hát elindultam és miután egy hétig itt rostokoltam, hogy az üzenetet neked személyesen átadhassam, most már megyek is haza a falumba.

— Köszönöm az üzenetet, Pavel Jefremovics

GYERMEKFELVÉTELEK

0 éven és a műteremben

Portrék

művészi kivitelben
jelenleg áron készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timişoara I., Piața Libertății 4 sz.

TELEFON: 34-30

zét Juhász. A Szolnok két játékosal szerepel, Szűcs középfedezet és Kispéter háttvéd.

Az Electrica eltávozott Gaál-jáért nagy háborúskodás folyik a szegedi és a budapesti vasutas csapatok között. Gaál eleinte a budapesti Törekvésbe akart menni, ahol Dobay mellett játszott volna, de közben a szemfülebb SzVSC igazolólapot iratott alá vele. Ezért a versengés, de Gaálért érdemes.

A horvát labdarugóbajnokság állása:

1. Gradjansky	5	5	0	0	32:4	10
2. Concordia	6	4	2	0	19:3	10
3. Jelezniciar	5	2	2	1	6:11	6
4. H. A. S. K.	5	1	1	3	13:11	3
5. S. A. S. K.	4	1	1	2	3:14	3
6. Zrinskij	3	1	0	2	6:10	2
7. Zagorac	5	0	2	3	5:12	2
8. Hajduc	3	0	0	3	4:22	0

Német—svéd öklövívómérkőzés lesz december 12-én Stockholmban.

A svéd teniszekők Kopenhágában 5:0 arányban legyőzték a dánokat.

A VÖRÖS POKOL

Trifun Trifunovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban.

A DÉLI HÍRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

77.

Türelmetlenül vártam, hogy az ismeretlen falusi ember jelentkezzen. Egyik negyed óra mult a másik után, de a várt ember csak nem jött.

Matjev Mihajlovics is többször tekintett zsebórájára:

— Máskor ilyenkor már itt járt. Nem tudom, hol késik éppen ma?

— Talán máskor nem várható tovább, — kockáztatta meg bizonytalanul és félve a felesége, — és el kellett hagynia Moszkvát.

En nem szóltam semmit, de éreztem, hogy igen kellemetlenül érintene, ha nem vehetném át az üzenetet.

Már éppen azt akartam mondani, hogy másnap ismét eljövök érdeklődni, amikor halk kopogtatás hangzott kívülről.

Maria Dimitriovna megkönnyebbülten szolt:

— Mégis megjött.

Matjev Mihajlovics az ajtóhoz ugrott, hogy megfordítsa a zárban a kulcsot és bebozsássa a jelentkezőt.

Feszült várakozással néztem az ajtó felé.

A belépő egy hatvan év körüli muzsik volt. Hajlott volt a háta, rogyant a járása, az arcán és a homlokán pedig ezernyi ránc. Görcsben végződő hosszú bot volt a kezében.

— Zdravujtje, — mondotta illemtudóan és levetette báránykucsmáját.

Bevárta, amíg köszönését fogadtuk, aztán megszólalt:

— Most már azt hiszem, hogy itt van Alexej Nikolajevics Juranin.

Ezzel rám mutatott.

— Igen, én vagyok Alexej Nikolajevics Juranin, bátyuska.

— Tartson meg az egy Isten három szeméjében és örködjönék fölöttem az összes szentek. Csak hogy megtaláltalak végre. Hála legyen a mennybőlű Atyának!

Es sebesen vetette magára a kereszt felé. Majd

Vlkov. Hol laktál egy hétig itt Moszkvában és miből éltél?

— Nem volt nekem semmi bajom uram, Alexej Nikolajevics Juranin, ne félts te engem. Nyár van, hát én a Vörös-tér egyik sarkában aludtam, ahol most padok vannak és ahol a kommunisták előtt nagy feszület állott rajta a megfeszített Megváltóval. Bizony én úgy vettem, mintha a feszület most is a helyén állana és a Krisztus őrizetére bízam magamat. Nem is bántott senki. A nappalokat meg átténfergtem a városban és báméskodtam. Van most elég bámulni való itten. Nem jártam Moszkvában katonakorom óta, de az akkori katonák rendesebbek voltak, mint a mostaniak. És ennivalóm is volt elég. Hoztam magammal husz fej hagymát, mindennapra evet, aztán egy nagy árpakenyeret is tettem az átalvetőbe és bizony benne van még a fele.

— Hát a két rubeledből mennyit költöttél már?

— Hát csak nem gondolsz engem olyan pazarlónak uram, galambocskám, hogy én a rubeljeimet föl-váltam? Azokat tartogatom mostohább idő számára, mint a mai. Vagy pedig jobb és boldogabb napokra a malaknál.

És sunyin kacsintott.

— De az igazság kedvéért el kell mondani azt is, — folytatta, — hogy hoztam magammal három rúpejkát. Ez már nincsen meg. Ne nem lederkedtem el ezt a pénzt sem, hanem három koldust ajándékoztam meg vele. Bezárt templom lépcsőjén ültek szegények és arcukról az éhség ordított. Isten nevében adtam mindégviknek egy-egy kopejkát. Majd imádkozni: bűnös lelkemért.

Megmagyaráztam magamnak az öreg muzsiknak, hogy merre kell menni Galicinka faluba, aztán benyultam a zsebembe, kivettem két rubelt és feljé nyujtottam:

— Köszönöm a hiraást, öreg. Nem tudom ugyan, kitől ered az üzenet és mi a célja vele, de elmegyek. Fogadd ezt a fáradságodért.

Szabódott:

— Nem vagyok én olyan, uracskám, hogy egy szolgálatot kétszeresen fizettessek meg magamnak. Ideadták már nekem az ut díját Galicinkában a kovács utján.

— No, csak tedd el, derék Pavel Jefremovics Vlkov, ezt azért adom neked, mert egy hétig várakoztál rám. Nem az utadat fizetem meg, hanem a városban való lebzselésedet.

— Ez más, uram, ez már más. Így elfogadom.

Aztán felcélhódott.

(Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy len, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés husz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy len. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Jelli és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt lei pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colocia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Asztalost állandó munkára felvesszünk. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2635)

Keresünk azonnal szakácsnőt, tisztító-étkező részére. Cim a timisoarai kiadóban. (7020)

Állandó munkára fehérműmivarrónőket keresek. Arad, Str. Paris 5. (4310)

Bádigossegédet alkalmaz Firma D. Scian si Comp. Arad, Str. Metianu 2. szám. (4270)

Fiatal házvezetőnő vidékre, november 15-re, jó fizetés mellett felvétetik. Cim a timisoarai kiadóban. (3208)

Bejárónő a reggeli órákra kerestetik. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (4323)

Jó bizonyítvánnyal rendelkező, perfekt németül beszélő gyermeknevelőnőt keresek november 15-re, csak nappalra. Cim: Szentgyörgyi-cég, Arad. (4291)

Asztalost állandó munkára felvesszünk. Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (2695)

Állást keres

Vidékre ajánkozik jól főző mindenféle vagy szobaleány, a szevirrozásban perfect. Kereszturi Iona, Freidorful Nou. XIV-ik utca 26. szám. (2707)

Urnő, perfect magyar, angol német, gyermekek mellé állást keres fél vagy egész napra. Esetleg gyengélkedőhöz előlvasónőnek. Cimeket „Perfekt” jellegére a timisoarai kiadóba kérem. (2715)

Szoptatós dajka állást keres. Bálint Gizella, Sapartoc, p. u. Apokl jud. Tarna-va Mare. (4030)

Önálló férfi, nagymunkás, állást keres. Cim: Aradul Nou. Calea Banatului 211. (4280)

Lakás

December 1-re vagy 15-re keresek modern butorozott, különbejáratú szobát, fürdőszobával Nem zónában. Cimeket „Fiatal házaspár” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6745)

Egyszobás, konyhás lakást ingyen adnék magános házaspárnak, kertgondozásért. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (4311)

Aradi magyar konzulátusi tisztviselő decemberre 4-5 szobás lakást keres, lehetőleg magánházban. Ajánlatokat Rudolf Mossehoz kér, Arad, Strada Eminescu 8. (6030)

Átadom kétszobás összkomfortos új lakásomat. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4319)

Kétszobás, fürdőszobás lakásomba árja lakótársat keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4320)

Oktatás

Németet, franciát tanítok, tanulókkal korrepetálók. Jelentkezés a déli órában. Arad, Str. Eminescu 35. Emelet. (4317)

Adós-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószofta, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekláméket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Varrógépek, irodaszettzesek, irógépek, hálószofták, ebédlők, matracok, otománok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl. 2. az udvarban. (3197)

Jó állapotban levő férfi és női kocsibunda eladó. Timisoara II., Str. Petre Tegele 1. I. emelet, 6. (6801)

KERESÜNK MEGVÉTELRE a Belváros, vagy Józsefváros központjában **NAGYOBB INGATLANT**, egy vagy több üzleti helyiséggel. Ajánlatokat kérjük leírni a kiadóhivatalban „VILÁGCÉG” jellegére.

Petroleumkályha jó állapotban, horzváható, megvételre kerestetik. Engel f. o. Timisoara I., Piata Libertatii 4. Telefon: 34-30. sz. (6735)

Hármas szekrény vagy kombinált szekrény és négy darab párnázott szék megvételre kerestetik. Cimeket „Szép butor” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6666)

Kisebb szódagyár, teljes berendezéssel eladó. Theer József, Clopodia. (2709)

Eladó Hanomag W. D. traktor, general javított, cserét is csinálók. 1931-beli típus. Merkovics Géza, Timisoara IV., Str. Fröbl 46. (2705)

Agentia Generala de Comerț

Arad, Strada Horia 2 sz. Foglalkozik: a kereskedelem minden válfajával, másol r. okat, for. irásokkal és közö. ma en nye ve n ad inio. máció. tal vizum és. ú. nével. valamint más ügyel. ben is. Alla. dó. kuri. Bucur. estiben

Zongora, Erste Productiv Genossenschaft, fekete, kereszthurok, páncéltöltés, kifogástalan állapotban eladó. Timisoara II., Str. Dorobantilor 57. szám. (4310)

Ház 1x2 és 1x1 konyha, éléskamra, szép szobákkal, nagy virágos- és gyümölcsös-kerttel, kis és nagy gazdasági udvarral, egy percre a villamostól, utca közeve és járdával, elköltözés miatt olcsón eladó. Timisoara V., Str. Horia 29. (2701)

Művelt tölgy íróasztal karosszék, kerek sztalka és vaskályhák eladók. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. (4313)

Szibunda és seclon eladó. Arad, Calea Romanilor 41. (4321)

Agentia Generala de Comerț

Arad, Strada Horia 2

Foglalkozik: fő dbirtok, szőlők, ing. lanok vételév l és eladásával közvetit bel- és külföldi ön, pénzkölcsönöket szerez

Rómköveket megvételre keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (4322)

Bébi-, fiu- és leánykaruhák, férfitulove-rek és női kosztümök kötését vállalom. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (4327)

Győződjön meg róla, volt külföldi üzletben izléses modellkalapok nagy választékban, a legszerényebb áron. Alakítás modellek után. Weinbergerné Donáth Elza, Arad, Str. Metianu 15. (4325)

Elsőrendű, valódi házikoszt elvitelre, szerény áron, Aradon Str. Rusu Sirianu 20, ajtó 2. kapható. (4324)

Hajós Singer-varrógép eladó. Megtekinthető szerda és szombat d. u. 3-5 között. Timisoara III., Str. Vilhelm Mühle 7, szuterén. (2694)

Tisztítórongyot veszek. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2716)

Vaskályha fa- és kokszfűtésre, ugyanott egy pár szürke óriásnyul eladó. Timisoara IV., Str. Vlahuta 9. (2706)

Keresek jó kereszthurok zongorát vagy pianinót, lehetőleg ár és márka közisével. „Jó hangszor” jellegére cimeket a kiadóba kérek. (2700)

Különléle

Nádszékeket befon és kosáronast olcsón vállal egy vak. Timisoara II., Str. Delavranca 28. (6530)

Vidéki uricsalád elvállal gondozását 6 éven alul gyermekek 2000-2500 leig. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (6820)

HATSCHEK-ügynökség, Arad, Boulevard Carol 17 (volt 46)

Telefon: 16-95.

ARAK EZREKBEK!

5500: Országot mentén 103 kat. hold I-a szántó, épületekkel. — 5000: bérház kettős telekkel, ca. 600.000 bto. hozam. — 4000: parcellázható 17 k. h. beltelek, 6-sz. lakással. — 3200: Timismegyében 85 k. h. szántó tanyával, ut. mellett. — 3000: sarokház ca. 180 ezer hozam. — 1800: színházhoz közel üzletház 3 bérleménnyel. — 1500: kétlakásos modern villa. — 1500: kertés ház, 4 középnyag lakással. — 1100: 2x3 sz. fürdősz. val. raktár, kert. — 1000: aradmegyei 19 k. h. I-a szántó tanyával. — 900: kül. emeletes villa, nagy gyüm. — 750: 2-szobás modern villa. — 600: kül. 5-szobás, nagy kertés. — 550: belv. 3-szobás. — 530: aradmegyei 8 k. h. szántó, épülettel. — 450: új 2-szobás. — 400: 2-szobás, kertés. — 290: II. ker. ben 4 lakás. — 240: u. o. 2 lakás, kert. — 230: pernevei 2 lakásos, nagy gyümölcsös. — 190: gradistei 3-sz. sarokház nagy kert. — 180: III. ker. ben 3 lakás. — 150: murespartti telek a Gloria táján.

A párisi grafológusnő megmond Önnek mindent, ami Önt érdekli. Timisoara II., Str. I. Klein 29. (2531)

Bakos Rozália névre szóló munkakönyv elveszett. Megtalálója kéri, adja le az elhelyező hivatalban, Timisoara. (2714) Sötétkék férfiruha eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (2719)

Veszünk Platina, brilliáns, zémánt, arany, antik ékszereket, ezüst evőeszközöket, tálcákat és tárgyakat, bronz és dísz tárgyakat

Joanov cu si Hartmann
Arad, Minorita-palota

Háztulajdonosok, figyelem! Adóbevallási ívet (deklarációt) ingyen és hozzávaló írásbeli magyarázatot anyanyelvén átveheti a Háztulajdonosok Egyesületében, délelőtt és délután. Timisoara I., Str. Palanca 1. (2713)

Van ki még nem tudja hogy **Doreghi** atarkija a **férti kalapok** a legszak zertiben? T m so ta IV., Bul. Carol 14. Dobos optikus mellett

PALYAZATI HIRDETMÉNY.

Az auidi református Bethlen-kollégium előjárósága pályázatot hirdet a főgimnáziumhoz egy helyettes, vallástanári állásra, az 1941-42. tanévre. Pályázhatnak református vallástanári oklevéllel, vagy csak papi diplomával rendelkező lelkészek. Pályázati határidő 1941 december 1. A kellően felszerelt pályázatok a főgimnáziumi igazgatósághoz nyújtandók be. A megválasztandó helyettes tanár kötelezettségeit a vonatkozó egyházi és állami rendelkezések írják elő, a fizetés a református egyház által folyósított tanári fizetéssel azonos. 1941. november 10.

N. POGÁNY ALBERT,
főgimnáziumi igazgató.

Igazolvány - fényképek!

a FOTO STUD'OBAN
a leggyorsabban készülnek
Timisoara I., Piata Libertatii 4.

1 ten'obb
2-3 betű telés

1
hirdetés
a Déli Hírlapban